

Repertoriumnummer 2016/
Datum van uitspraak 24 februari 2016
Rolnummer 2013/AR/2339

Uitgifte

Uitgereikt aan	Uitgereikt aan	Uitgereikt aan
op € BUR	op € BUR	op € BUR

☐ Niet aan te bieden aan de
ontvanger

Eindarrest

Hof van beroep Antwerpen

Arrest

achtste kamer
burgerlijke zaken

Aangeboden op
Niet te registreren

B. FRANCE, vennootschap naar Frans recht,
met zetel te [adres, FRANKRIJK],
die voor huidige procedure keuze van woonst doet op het kantoor van
haar raadsman,

- appellante,
- vertegenwoordigd door meester [...], advocaat te [adres] (ref.: ...);

tegen het vonnis van de 20^e kamer van de rechtbank van koophandel te Antwerpen
van 25.03.2013, gekend onder het rolnummer AR 13/00934;

tegen:

BVBA V.,
met zetel te [adres, BELGIË],
ingeschreven bij de Kruispuntbank van Ondernemingen onder het
ondernemingsnummer [...],

- geïntimeerde,
- vertegenwoordigd door meester [...], advocaat te [...] (ref.: ...);

* * *

De door de wet vereiste processtukken zijn in behoorlijke vorm overgelegd, waar-
onder het bestreden vonnis van de rechtbank van koophandel te Antwerpen van
25.03.2013, volgens verklaring van partijen niet betekend, en het verzoekschrift
ter griffie neergelegd op 09.08.2013, waarmee hoger beroep werd ingesteld.

1.

BVBA V. is een douaneagente die in naam en voor rekening van haar opdracht-gevers
douaneformaliteiten vervult. Zij kreeg op 05.05.2003 opdracht van J.L. om namens
invoerder en bestemming B. France een IM4-aangifte
uit te schrijven voor de invoer van 1.600 zakken citroenzuur uit China, zakken die via
de Antwerpse haven ingevoerd waren.

De zakken werden opgeslagen in het entrepot van J.L., dat op 09.09.2003 failliet werd verklaard.

Na onderzoek van de douane bleken deze zakken overgebracht te zijn naar B. France in Frankrijk alvorens het IM4-document kon worden aangezuiverd. Dit had tot gevolg dat BVBA V. als douaneagent, samen met J.L. als tussenpersoon en B. France als invoerder en bestemming solidair door de Administratie Douane & Accijnzen werden aangesproken tot betaling van de ontdoken invoerrechten (7,20 %).

Bij gebrek aan spontane betaling door de solidair gehouden en schreef de Administratie Douane & Accijnzen met verwijzing naar de resultaten van haar opsporingsonderzoek een dwangbevel uit op 13.06.2012 om alsnog de invoerrechten te recupereren met intresten. Dit dwangbevel werd gesteund op de artikelen 89, 99 en 203 van het Communautair Douanewetboek en op de artikelen 70-2, 70-4 en 70-19 van de Algemene wet inzake douane en accijnzen van 18.07.1977.

BVBA V. ging dan over tot betaling om toename van de kosten te vermijden, met het voornemen op haar beurt verhaal uit te oefenen op B. France, de invoerder en bestemming voor wie zij was opgetreden.

BVBA V. factureerde deze kost die voortvloeide uit haar tussenkomst als douane-agente door aan B. France op 20.09.2012.

B. France betaalde deze factuur niet en zij liet talrijke brieven en ingebrekestellingen onbeantwoord, waardoor BVBA V. zich genoodzaakt zag om tot dagvaarding over te gaan.

2.

De inleidende dagvaarding werd betekend op 31.12.2012 en strekte tot de veroordeling van B. France tot betaling van 3.570,75 EUR, vermeerderd met de gerechtelijke rente op 3.450,10 EUR en de kosten. Verder vroeg zij dat het vonnis gewaarmerkt zou worden als Europese Executoriale Titel.

De bevoegdheid van het aangesproken forum werd in dagvaarding gesteund op het forumbeding op de factuur, en op het gegeven dat de rechter van de plaats waar de overeenkomst moest worden uitgevoerd bevoegd is.

3.

De personen die namens B. France op de inleidingszitting het woord wilden voeren konden zich blijkbaar niet afdoende legitimeren, zodat door de eerste rechter verstek werd verleend.

Bij vonnis van 25.03.2013 werd B. France bij verstek veroordeeld tot betaling van 3.136,45 EUR, vermeerderd met een schadebeding van 10% en vermeerderd met de verwijlrenten berekend aan de intrestvoet zoals bepaald overeenkomstig de Wet van 02.08.2002 op de betalingsachterstand bij handelstransacties op het factuurbedrag vanaf de vervaldatum van de factuur tot de dag der dagvaarding en met de gerechtelijke intresten op de hoofdsom sedertdien.

Verder werd B. France veroordeeld tot de kosten, waaronder een rechtsplegingsvergoeding van 412,50 EUR.

De vordering tot waarmerking als Europese Executoriale Titel werd afgewezen.

4.

Tegen dit vonnis werd hoger beroep ingesteld bij verzoekschrift, ter griffie neergelegd op 09.08.2013. B. France vordert de hervorming van het bestreden vonnis door zich onbevoegd te verklaren, minstens door de zaak naar de rechtbank van koophandel te Turnhout te verwijzen, minstens door de vordering ongegrond te verklaren.

Bovendien werpt zij de verjaring op, evenwel zonder te verduidelijken op welke bepaling zij zich beroept.

Verder vraagt zij de veroordeling van BVBA V. tot de kosten van beide aanleggen.

5.

BVBA V. concludeert tot de ongegrondheid van het hoger beroep en tot de veroordeling van appellante tot de kosten, met inbegrip van een rechtsplegingsvergoeding hoger beroep, die ter terechtzitting van 03.02.2016 werd begroot op het basisbedrag van 715,- EUR.

6.

Het bestreden vonnis werd niet betekend. Het hoger beroep werd tijdig ingesteld en het verzoekschrift waarmee dit hoger beroep werd ingesteld is regelmatig naar de vorm.

Het belang van B. France bij haar hoger beroep spreekt voor zich en de toelaatbaarheid van het hoger beroep wordt niet betwist

Bijgevolg wordt het hoger beroep toelaatbaar verklaard.

7.

B. France betwist zowel de internationale bevoegdheid/rechtsmacht van de Belgische rechtbanken en hoven, als de territoriale bevoegdheid van de rechtbank van koophandel te Antwerpen, die volgens haar de zaak had moeten verwijzen naar de rechtbank van koophandel van Turnhout die inmiddels een afdeling van de rechtbank van koophandel Antwerpen is geworden.

8.

De internationale bevoegdheid/rechtsmacht moet getoetst worden aan de bepalingen van de EEX-Verordening (Verordening (EG) nr. 44/2001 van 22.12.2000) die temporeel van toepassing is op dit geschil (art. 76 en 66.1; Verordening (EU) nr. 1215/2012 van 12.12.2012 is immers slechts van toepassing op vorderingen ingesteld vanaf 10.01.2015).

In de dagvaarding werd de internationale bevoegdheid/rechtsmacht van de Belgische rechtbanken gesteund op de forumclausule vermeld op de keerzijde van de door BVBA V. op 20.09.2012 aan B. France uitgereikte factuur, volgens dewelke uitsluitend de rechtbanken van Antwerpen bevoegd zijn, en bovendien op het feit dat de overeenkomst uitgevoerd werd en moest worden in Antwerpen.

Waar BVBA V. zich steunt op het forumbeding in de algemene factuurvoorwaarden, verwijst zij impliciet maar zeker naar art. 23.1 EEX-Verordening, waarvan de tekst als volgt luidt:

“Wanneer de partijen van wie er ten minste één woonplaats heeft op het grondgebied van een lidstaat, een gerecht of de gerechten van een lidstaat hebben aangewezen voor de kennisneming van geschillen die naar aanleiding van een bepaalde rechtsbetrekking zijn ontstaan of zullen ontstaan, is dit gerecht of zijn de gerechten van die lidstaat bevoegd. Deze bevoegdheid is exclusief, tenzij de partijen anders zijn overeengekomen. Deze overeenkomst tot aanwijzing van een bevoegd gerecht wordt gesloten:

- a) *hetzij bij een schriftelijke overeenkomst of bij een schriftelijk bevestigde mondelinge overeenkomst;*
- b) *hetzij in een vorm die wordt toegelaten door de handelwijzen die tussen de partijen gebruikelijk zijn geworden;*
- c) *hetzij, in de internationale handel, in een vorm die overeenstemt met een gewoonte waarvan de partijen op de hoogte zijn of hadden behoren te zijn en die in de internationale handel al gemeen bekend is en door partijen bij dergelijke overeenkomsten in de betrokken handelsbranche doorgaans in acht wordt genomen".*

Daar BVBA V. geen schriftelijke overeenkomst, noch een schriftelijk bevestigde overeenkomst in de zin van art. 23.1.a) voorlegt, noch aantoonst dat de forumclausule was toegelaten door een tussen partijen gebruikelijk geworden handelswijze in de zin van art. 23.1.b), noch het bestaan van een gewoonte in de zin van art. 23.1.c) bewijst, kan het forumbeding dat enkel op die ene – lang na contractsluiting uitgereikte – factuur voorkomt die zij als overtuigingsstuk nr. 6 voorbrengt, niet aangemerkt worden als een overeenkomst tot aanwijzing van een bevoegd gerecht in de zin van art. 23 EEX-Verordening.

9.

BVBA V. beroept zich in dagvaarding nevengeschiedt op Art.5.1 EEX-Verordening. Zij beroept zich daarbij op de onderliggende overeenkomst tot vervulling van de voor de invoer van hoger genoemde partij citroenzuur vereiste douaneformaliteiten in naam en voor rekening van B. France. Deze overeenkomst is een overeenkomst tot verstrekking van diensten in de zin van art. 5.1.b), tweede streepje EEX-Verordening, zodat de plaats van uitvoering van de verbintenis die aan de eis ten grondslag ligt de plaats is in de lidstaat waar de diensten volgens de overeenkomst verstrekt werden of hadden moeten worden. Daar de overeengekomen diensten verstrekt moesten worden in België, heeft de eerste rechter terecht zijn internationale bevoegdheid/rechtsmacht aangenomen.

10.

Daarnaast betwist B. France de territoriale bevoegdheid van de rechtbank van koophandel te Antwerpen en beweert zij dat de eerste rechter de zaak had moeten verwijzen naar de rechtbank van koophandel te Turnhout.

Gelet op art. 643 Ger.W. is deze grief volkomen ondoeltreffend; het hof van beroep is immers hoe dan ook het bevoegde rechtscollege in hoger beroep.

11.

Voor wat het toepasselijk recht betreft, bevestigden partijen ter terechtzitting van 03.02.2016 uitdrukkelijk dat hun contractuele relatie beheerst wordt door het Belgisch recht, waarvan akte.

12.

Hoewel zij dit niet herneemt in het beschikkend gedeelte van haar conclusie, werpt B. France op dat de vordering verjaard zou zijn.

De partij die de verjaring inroept dient te bewijzen dat de door haar ingeroepen verjaring toepasselijk en voltrokken is. B. France getroost zich zelfs niet de moeite om aan te duiden welke wettelijke bepaling de verjaringstermijn volgens haar in casu zou regelen, en ter terechtzitting van 03.02.2016 gaf de raadsman van B. France te kennen dat volgens haar een verjaringstermijn van tien jaar zou gelden, die in casu verstreken zou zijn.

De verjaring wordt geregeld door art. 2262 bis B.W. Deze bepaling is niet alleen van toepassing op de vordering van de douaneagent tot recuperatie van de door hem voorgeschoten invoerrechten op de invoerder/bestemming, maar zelfs op de daaraan ten grondslag liggende vordering van de Belgische Staat tot inning van de invoerrechten.

Waar de overeenkomst tot stand kwam op 05.05.2003, kan de verjaring onmogelijk ingetreden zijn op het ogenblik van de op 31.12.2012 betekende dagvaarding, die de verjaring per definitie stuit bij toepassing van art. 2244 B.W.

13.

Ten gronde argumenteert BVBA V. dat zij de door B. France als invoerder en bestemming verschuldigde invoerrechten in uitvoering van het dwangbevel heeft voorgeschoten, waartoe zij ook wettelijk verplicht was, en dat zij deze uitgave bij toepassing van art. 1999, lid 1 B.W. kan verhalen op B. France, voor wie zij – voor wat dit douaneluik betreft ter vervanging van J.L. – als lasthebber optrad.

Zij wijst erop dat B. France voor die als onderlastgeving te kwalificeren vervanging ook effectief toestemming heeft gegeven. Het omgekeerde is immers ondenkbaar gelet op het feit dat J.L. die door B. France was aangezocht als commissionair-expediteur, niet over de correcte bevoegdheid beschikte om de douaneformaliteiten zelf te vervullen en dit onderdeel van de opdracht wel moest uitbesteden. Bovendien kan deze toestemming afdoende worden afgeleid uit het gebrek aan inhoudelijk gefundeerde reactie op de e-mail van 29.08.2012, het gebrek aan reactie op de factuur en het totaal gebrek aan reactie op de aanmaning van 31.10.2012.

Door deze toestemming met de betrokken onderlastgeving voor wat de douaneformaliteiten betreft is een rechtstreekse contractuele relatie ontstaan tussen B.

France en BVBA V., die bovendien blijkt uit de niet-geprotesteerde factuur van 20.09.2012, die in tegenstelling tot wat B. France beweert wel degelijk was gericht aan een adres dat door haarzelf was opgegeven. De douaneagent kan de door hem als lasthebber voorgeschoten kosten wel degelijk doorfactureren aan de lastgever, zelfs wanneer hij rechtstreeks door de Administratie Douane & Accijnzen tot betaling ervan kon worden aangesproken.

BVBA V. werpt terecht op dat zij de door haar voorgeschoten invoerrechten bij toepassing van art. 1999, lid 1 B.W. kan verhalen op B. France, die bovendien bij toepassing van art. 2001 B.W. gehouden is tot betaling van de intresten.

BVBA V. bewijst de door haar als lasthebber verrichte betaling van de betrokken invoerrechten (stukken nrs. 4 en 5).

B. France bewijst van haar kant niet de invoerrechten betaald te hebben. Er ligt noch een bewijs van betaling van de betrokken invoerrechten aan de gefailleerde handelstussenpersoon voor, noch een bewijs van betaling ervan aan BVBA V. of aan de Belgische Staat.

Bijgevolg is het hoger beroep ongegrond.

14.

Overeenkomstig art. 1017 Ger.W. vallen de gerechtskosten ten laste van de in het ongelijk gestelde partij. Gelet op de ongegrondheid van het hoger beroep, is dit appellante.

De rechtsplegingsvergoeding hoger beroep wordt bepaald op het basisbedrag zoals bepaald door de artikelen 2 en 8 KB 26.10.2007; er is geen reden om te wijken van dat basisbedrag dat ter terechtzitting van 03.02.2016 ook effectief werd gevorderd door BVBA V..

Het geschil heeft betrekking op een vordering in de schijf van 2.500,01 EUR- tot 5.000,- EUR; de rechtsplegingsvergoeding hoger beroep bedraagt dus 715,- EUR.

Beslissing

Het hof beslist bij arrest op tegenspraak.

De rechtspleging verliep in overeenstemming met de wet van 15.06.1935 op het gebruik van de taal in gerechtszaken.

Het hoger beroep wordt toelaatbaar doch ongegrond verklaard.

Het bestreden vonnis wordt bevestigd.

De vennootschap naar Frans recht B. France wordt veroordeeld tot de gerechtskosten, aan de zijde van BVBA V. vereffend op:

- rechtsplegingsvergoeding hoger beroep: 715,- EUR

Dit arrest werd uitgesproken op de openbare terechtzitting van **24 februari 2016** door

Raadsheer dd. Voorzitter

Raadsheer

Raadsheer

Griffier